

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

**ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 88
1/4-10/4/2015**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Θετική ανταπόκριση του επιχειρηματικού κόσμου στα κυβερνητικά μέτρα για την στήριξη των startup εταιρειών	σελ. 2
2. Ενεργειακό μειονέκτημα για τις βελγικές βιομηχανίες	σελ. 3
3. Οικονομικές ειδήσεις Βελγίου	σελ. 4
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, επιχειρηματικές ειδήσεις	σελ. 8
5. Ρεκόρ πτωχεύσεων στο Βέλγιο τον Μάρτιο	σελ. 12

1. Θετική ανταπόκριση του επιχειρηματικού κόσμου στα κυβερνητικά μέτρα για την στήριξη των startup εταιρειών

Όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στις αρχές Απριλίου, η ανταπόκριση του επιχειρηματικού κόσμου του Βελγίου στα μέτρα που αποφάσισε η ομοσπονδιακή κυβέρνηση κατά το πρόσφατο δημοσιονομικό κονκλάβιο του τέλους Μαρτίου για την στήριξη των νεοφυών επιχειρήσεων και των μικροεπιχειρήσεων¹ υπήρξε εξαιρετικά θετική. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ανακοίνωσε συγκεκριμένα την δημιουργία ειδικού καθεστώτος φορολογικών κινήτρων και φοροαπαλλαγών ("tax shelter") για τις επιχειρήσεις startup, το οποίο θα συνίσταται σε εκπτώσεις φόρου για φυσικά πρόσωπα που θα επενδύουν σε νέες μικρές επιχειρήσεις. Οι εκπτώσεις αυτές θα φθάνουν στο 45% για επενδύσεις σε νέες μικροεπιχειρήσεις και στο 30% για επενδύσεις σε νέες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Οι επενδυτές στο κεφάλαιο startup επιχειρήσεων θα έχουν την υποχρέωση να κατακρατούν τις μετοχές που έχουν αγοράσει για διάστημα τουλάχιστον τετραετίας προκειμένου να επωφεληθούν των φορολογικών εκπτώσεων. Οι εκπρόσωποι των startup επιχειρήσεων αντέδρασαν εξαιρετικά θετικά στις εξαγγελίες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, επισημαίνοντας παράλληλα ότι είναι πολύ σημαντικός ο τρόπος με τον οποίο θα τεθεί τελικά σε εφαρμογή το σύστημα των φορολογικών κινήτρων, ενώ τόνισαν την ανάγκη παροχής ανάλογων εκπτώσεων φόρου και στους ιδρυτές νεοφυών επιχειρήσεων ανεξάρτητα από την συνεισφορά τους στο κεφάλαιο αυτών. Ορισμένοι εκπρόσωποι των startup επιχειρήσεων υπογράμμισαν επίσης ότι θα πρέπει το σύστημα των φορολογικών κινήτρων να συνοδεύεται και από έναν ευρύτερο μηχανισμό που θα διευκολύνει τις νεοφυείς εταιρείες να αναπτύσσονται (μέσω παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και καθοδήγησης-mentorship) και να εντοπίζουν

¹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 87, υπό παράγραφο σχετική με την διαδικασία δημοσιονομικού ελέγχου.

πηγές χρηματοδότησης στο διεθνές πεδίο (από "business angels").

Σημειώνουμε ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση αποφάσισε επίσης την δημιουργία φορολογικών κινήτρων για την προαγωγή του crowdfunding (διαδικτυακή μικροχρηματοδότηση), τα οποία θα αφορούν συγκεκριμένα επενδυτές με κεφαλαιακή συνεισφορά 7.500 € ή με δανειακή συνεισφορά 15.000 € μέσω κάποιας επίσημα αναγνωρισμένης πλατφόρμας crowdfunding. Τα κίνητρα θα συνίστανται σε εκπτώσεις από την φορολογία φυσικών προσώπων, καθώς και σε φοροαπαλλαγή των τόκων από παρασχεθέντα δάνεια από τον φόρο εισοδημάτων από κεφαλαιακές πηγές. Οι εκπρόσωποι του κλάδου crowdfunding επισήμαναν σχετικά ότι τα φορολογικά κίνητρα δεν αρκούν για να ενθαρρύνουν τους επενδυτές να τοποθετήσουν τα κεφάλαιά τους σε μικροχρηματοδοτικά projects, αλλά ότι θα πρέπει να αυξηθούν σημαντικά και τα επιτρεπόμενα από τη νομοθεσία μέγιστα όρια² τέτοιων projects, που στο Βέλγιο βρίσκονται στα 300.000 € (ενώ στις ΗΠΑ βρίσκονται στα 50 εκατ. δολ.). Όπως έχει σημειώσει η εταιρεία συμβούλων KPMG σε πρόσφατη έρευνά της για τον κλάδο crowdfunding στο Βέλγιο, καίτοι αυτός έχει σημειώσει εντυπωσιακή ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια (της τάξεως του 80% το 2014 έναντι του 2013), ωστόσο βρίσκεται ακόμη σε εμβρυακή κατάσταση σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες (με επενδυθέντα κεφάλαια λίγο άνω των 2 εκατ. € το 2014).

Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, η βελγική κυβέρνηση αποφάσισε επίσης μέτρα εκπτώσεων στις παρακρατήσεις από εισοδήματα εργασίας για τις μικρές και μεσαίες νεοφυείς επιχειρήσεις κατά τα τέσσερα πρώτα χρόνια λειτουργίας τους. Συγκεκριμένα, οι μικροεπιχειρήσεις θα απαλλάσσονται κατά 20%, και οι μικρομεσαίες νεοφυείς επιχειρήσεις κατά 10%, από την υποχρέωσή τους απόδοσης

² Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για μέγιστα επιτρεπόμενα όρια για ένα project μικροχρηματοδότησης, προκειμένου να μην γεννάται η υποχρέωση για τον προκηρύσσοντα το εν λόγω project να δημοσιεύσει δελτίο (prospectus) που υπόκειται σε έγκριση από την βελγική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (FSMA).

των εν λόγω μισθολογικών παρακρατήσεων στο κράτος, σε μία προσπάθεια μείωσης του συνολικού μισθολογικού τους κόστους.

Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, παρά τις επιμέρους επισημάνσεις των εκπροσώπων των κλάδων νεοφυών επιχειρήσεων και crowdfunding, φαίνεται ότι η μεγάλη πλειονότητα των μελών των εν λόγω κλάδων αισθάνονται πως «οι startup επιχειρήσεις βρίσκονται επιτέλους στην κυρίως ατζέντα του κυβερνητικού έργου».

2. Ενεργειακό μειονέκτημα για τις βελγικές βιομηχανίες

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Απριλίου σε πρόσφατη έρευνα της εταιρείας συμβούλων Deloitte, σύμφωνα με την οποία οι μεγάλοι βιομηχανικοί ενεργειακοί χρήστες στο Βέλγιο αντιμετωπίζουν ενεργειακά κόστη αυξημένα κατά 27% έως 73% ακριβότερα από εκείνους που δραστηριοποιούνται στις γειτονικές χώρες. Η έρευνα της Deloitte πραγματοποιήθηκε για τρίτη συνεχή χρονιά κατόπιν παραγγελίας της Febeliec (δηλαδή της ομοσπονδίας των μεγάλων βιομηχανικών χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου του Βελγίου) και διαπίστωσε τα ως άνω αυξημένα κόστη ηλεκτρικής ενέργειας στο Βέλγιο, έναντι αντίστοιχου εύρους διακύμανσης αυξημένου κόστους μεταξύ 9% και 47% -σε σύγκριση με τις γειτονικές του Βελγίου χώρες- στην περσινή της έρευνα. Η Deloitte κατέγραψε αύξηση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας τόσο στην Φλάνδρα όσο και στην Βαλλονία, ενώ ταυτόχρονα οι τιμές του ρεύματος μειώθηκαν στις γειτονικές χώρες. Οι αυξήσεις των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας προκλήθηκαν από τα σημειωθέντα προβλήματα λειτουργίας και την μη διαθεσιμότητα ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων πυρηνικής ενέργειας, στην παύση λειτουργίας αρκετών κλασικών θερμοηλεκτρικών μονάδων, στην γενικότερη ανησυχία της αγοράς σχετικά με την ασφάλεια της ενεργειακής τροφοδοσίας της χώρας³, αλλά και σε αυξήσεις των φόρων και των τελών που βαρύνουν την ηλεκτρική

³ Βλ. και σχετικές παλαιότερες αναφορές μας, με πλέον πρόσφατες αυτές του άρθρου 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 81.

ενέργεια, όπως ειδικού τέλους που εισήχθη προς χρηματοδότηση του στρατηγικού ενεργειακού αποθέματος της χώρας.

Σύμφωνα με την έρευνα της Deloitte, το 2015 ένας Βέλγος βιομηχανικός χρήστης που καταναλώνει 100 GWh τον χρόνο πληρώνει κατά μέσο όρο τιμές 82 € ανά MWh στην Βαλλονία και 65 € ανά MWh στην Φλάνδρα, έναντι μέσης τιμής 39 € στην γειτονική Γερμανία.

Η Febeliec ζητά από την ομοσπονδιακή και τις περιφερειακές κυβερνήσεις να λάβουν άμεσα μέτρα προκειμένου να αποκατασταθεί η ενεργειακή ανταγωνιστικότητα της βελγικής βιομηχανίας, κυρίως δια της ταχείας εισαγωγής μίας «ενεργειακής νόρμας», η οποία μάλιστα περιλαμβάνεται μεταξύ των δεσμεύσεων της σημερινής κυβέρνησης συνασπισμού⁴. Η Febeliec εισηγείται την σύσταση επιτροπής συστηματικής παρακολούθησης των ενεργειακών τιμών, η οποία θα προβαίνει σε ετήσιες τουλάχιστον προτάσεις προς την ομοσπονδιακή και τις περιφερειακές κυβερνήσεις σχετικά με αναγκαίες αναπροσαρμογές. Η ομοσπονδία τάχθηκε επίσης υπέρ μίας περισσότερο ευέλικτης και επιλεκτικής πολιτικής στήριξης του κλάδου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Όπως ανέφερε στις αρχές Απριλίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της βελγικής ρυθμιστικής αρχής ενέργειας (CREG), τα κέρδη των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων από την χρήση πυρηνικής ενέργειας έφθασαν το 2014 σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, εκτιμώμενα σε μεταξύ 421 και 507 εκατ. €, την στιγμή που το έτος 2007 η CREG είχε προϋπολογίσει τα ετήσια κέρδη των πυρηνικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας σε μεταξύ 1,75 και 1,95 δις. €. Σύμφωνα με την CREG, παράγοντες που συνετέλεσαν στην πτώση των κερδών το 2014 υπήρξαν η πτώση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και κυρίως η παύση λειτουργίας 3 αντιδραστήρων στην διάρκεια του 2014 (Tihange 2, Doel 3, Doel 4). Σημειωτέον ότι οι 3 εν λόγω

⁴ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 1(ε) ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 66.

αντιδραστήρες αντιπροσωπεύουν το 1/3 της συνολικής πυρηνικής παραγωγικής δυναμικότητας του Βελγίου, και η αδρανοποίησή τους στην διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους του 2014 οδήγησε στην συρρίκνωση της παραγωγής στις 32,09 TWh, έναντι 51,9 TWh που θα μπορούσαν θεωρητικά να έχουν παραχθεί το παρελθόν έτος από την χρήση πυρηνικής ενέργειας. Όπως σημειώνεται στην μελέτη της CREG, τα χαμηλά ως άνω κέρδη από την χρήση πυρηνικής ενέργειας αναμένεται να μειώσουν σημαντικά και τα κρατικά έσοδα από τον φόρο χρήσης πυρηνικής ενέργειας, τα οποία υπολογίζονται επί των κερδών. Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε πως το 2014, ο φόρος χρήσης πυρηνικής ενέργειας που κατέβαλαν οι πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας – χρήστες πυρηνικής ενέργειας στο βελγικό κράτος, ο οποίος υπολογίστηκε επί των κερδών του έτους 2013, ανήλθε σε 470 εκατ. €. Για φέτος, το βελγικό κράτος είχε αρχικά προϋπολογίσει έσοδα από εισπραξη του φόρου χρήσης πυρηνικής ενέργειας ύψους 405 εκατ. €. Σημειώνουμε ότι οι δύο πάροχοι ηλεκτρικής ενέργειας και ιδιοκτήτες των πυρηνικών σταθμών του Βελγίου, Electrabel κατά το μεγαλύτερο μέρος και EDF Luminus, ήδη παραπονούνται εδώ και χρόνια αναφορικά με την ύπαρξη και το ύψος του εν λόγω φόρου, χρησιμοποιώντας όλα τα ένδικα μέσα που έχουν στην διάθεσή τους. Συνεπώς, τα μειωμένα περσινά τους κέρδη τους προσθέτουν ένα ακόμη επιχείρημα στην προσπάθειά τους για εξάλειψη του φόρου χρήσης πυρηνικής ενέργειας.

3. Οικονομικές ειδήσεις Βελγίου

Βραχυπρόθεσμος δανεισμός βελγικού δημοσίου: Στις 31 Μαρτίου, η βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette) εξέδωσε και διέθεσε στις αγορές έντοκα γραμμάτια τρίμηνης και εξάμηνης διάρκειας, με αρνητικά μέσα επιτόκια της τάξεως του -0,184% και του -0,178% αντίστοιχα. Από την διάθεση των εντόκων γραμματίων αντλήθηκαν συνολικά 2,445 δις. € (1,19 δις. € από τα τρίμηνης και 1,255 δις. € από τα εξάμηνης διάρκειας). Όπως σημείωσε η Υπηρεσία, πρόκειται για ιστορικά χαμηλό επίπεδο επιτοκίου τόσον όσο αφορά

τα τρίμηνης, όσο και τα εξάμηνης διάρκειας έντοκα γραμμάτια.

Σημειώνουμε ότι το επιτόκιο του βελγικού δεκαετούς ομολόγου στις διεθνείς αγορές έκλεισε στις 31 Μαρτίου στο επίπεδο του 0,445% και την 1^η Απριλίου στο επίπεδο του 0,422%. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, επικαλούμενος δηλώσεις του διευθυντή στρατηγικής της Υπηρεσίας Διαχείρισης Χρέους, Jean Deboutte, το Βέλγιο εξετάζει σοβαρά το ενδεχόμενο έκδοσης ομολογιακών τίτλων 50ετούς διάρκειας στο προσεχές διάστημα, προκειμένου να επωφεληθεί των εξαιρετικά χαμηλών επιπέδων των επιτοκίων (τα οποία για τα βελγικά ομόλογα 50ετούς διάρκειας εκτιμώνται σε λιγότερο του 1,5%).

Παρεπόμενα πρόσφατου δημοσιονομικού κονκλαβίου: Αρκετό θόρυβο, ένταση και τριβές μεταξύ ομοσπονδιακής και περιφερειακών κυβερνήσεων, βασικά αυτής της Βαλλονίας, έχει προκαλέσει ο επανυπολογισμός προς τα κάτω των φορολογικών εσόδων τα οποία το ομοσπονδιακό κράτος θα πρέπει να επανεκχωρήσει στις περιφέρειες. Ο εν λόγω επανυπολογισμός, τον οποίο είχαμε σημειώσει στο προηγούμενο ενημερωτικό μας δελτίο⁵, έγινε στο πλαίσιο της ολοκληρωθείσας διαδικασίας δημοσιονομικού ελέγχου του Μαρτίου, και σημαίνει πρακτικά μειωμένα έσοδα από την φορολογία φυσικών προσώπων κατά 749 εκατ. € συνολικά για τις τρεις βελγικές περιφερειακές κυβερνήσεις. Και βεβαίως βελτίωσε σημαντικά την εικόνα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού. Η επιχειρηματολογία των περιφερειακών κυβερνήσεων ενισχύεται από το γεγονός ότι ο ως άνω επανυπολογισμός αφορά ουσιαστικά μία στατιστική επανεκτίμηση από το ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών (SPF Finances) των εσόδων από την φορολογία φυσικών προσώπων που θα πρέπει να αποδοθούν στις περιφέρειες, βάσει των οριστικών οικονομικών στοιχείων του 2013, και όχι εκείνων του 2012, στα οποία είχε βασιστεί κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού. Η

⁵ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 87 (υπό σημείο αναφορικά με διαδικασία δημοσιονομικού ελέγχου).

ομοσπονδιακή κυβέρνηση αντιτείνει ότι η όλη προς κάτω αναθεώρηση των φορολογικών εσόδων προς απόδοση στις περιφέρειες αποτελεί απλή και πιστή εφαρμογή της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας περί χρηματοδότησης των περιφερειών, η οποία προβλέπει ένα νέο μεταβατικό μηχανισμό χρηματοδότησης των περιφερειακών κυβερνήσεων⁶, στο πλαίσιο της υλοποιούμενης 6^{ης} Μεταρρύθμισης του Κράτους, η οποία προβλέπει σταδιακή μεταφορά πληθώρας αρμοδιοτήτων από το ομοσπονδιακό κράτος στις περιφέρειες. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση διευκρίνισε επίσης ότι δεν είναι διατεθειμένη να διαπραγματευθεί με τις περιφερειακές κυβερνήσεις επί του ως άνω ποσού των απωλειών τους φορολογικών εσόδων.

Σημειώνουμε ότι ο μεγαλύτερος θόρυβος γύρω από το ζήτημα του προς τα κάτω επανυπολογισμού των εσόδων που η ομοσπονδιακή κυβέρνηση θα αποδώσει στις περιφέρειες έχει προκληθεί από την κυβέρνηση της Βαλλονίας (υπό το γαλλόφωνο σοσιαλιστικό κόμμα του πρώην πρωθυπουργού Di Rupo που βρίσκεται τώρα στην αντιπολίτευση στο ομοσπονδιακό επίπεδο), σε αντίθεση με τις κυβερνήσεις Φλάνδρας και Βρυξελλών που τηρούν σαφώς πιο χαμηλούς τόνους.

Όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, στις 3 Απριλίου η περιφερειακή κυβέρνηση της Βαλλονίας αποφάσισε –ως αποτέλεσμα της διαδικασίας δημοσιονομικού ελέγχου- να περιορίσει την φετινή της πρόσθετη δημοσιονομική προσπάθεια σε μόλις 140 εκατ. €, αφηφώντας κατ' αυτόν τον τρόπο σύμφωνα με τις δημοσιογραφικές εκτιμήσεις την ανωτέρω περιγραφείσα προς τα κάτω συμπίεση των φορολογικών της εσόδων και την συνολική απώλεια εσόδων ύψους πλησίον των 300 εκατ. € το 2015⁷, που προς στιγμήν ώθησαν την περιφέρεια να σκεφθεί την περαιτέρω χρονική μετάθεση του στόχου της δημοσιονομικής εξισορρόπησης. Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, ο

⁶ Βλ. παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, και κυρίως εκείνες των άρθρων 4 και 6 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 26 και 29, αντιστοίχως.

⁷ Εκ των οποίων τα 247 εκατ. € αφορούν χαμηλότερα έσοδα από την φορολογία φυσικών προσώπων που θα ελάμβανε από το ομοσπονδιακό κράτος.

ομοσπονδιακός πρωθυπουργός Michel χαρακτήρισε «ανεύθυνη» την απόφαση της κυβέρνησης της περιφέρειας της Βαλλονίας και εντασσόμενη στο πλαίσιο της πολιτικής της αντιπαράθεσης με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Σύμφωνα με τον κ. Michel, «η κυβέρνηση της περιφέρειας δεν αναλαμβάνει τις υποχρεώσεις της εξυγίανσης των δημοσιονομικών της και μεταθέτει το βάρος της δημοσιονομικής εξισορρόπησης στις επόμενες γενεές».

Όπως εξάλλου σημείωσε ο οικονομικός Τύπος στις 3 Απριλίου, ο πρόεδρος του κοινοβουλίου της Βαλλονίας, γαλλόφωνος χριστιανοδημοκράτης André Antoine, εξέφρασε την πρόθεσή του να ζητήσει άμεσα την διενέργεια ελέγχου στους λογαριασμούς του ομοσπονδιακού κράτους από το βελγικό Ελεγκτικό Συνέδριο. Πιο συγκεκριμένα, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, ο κ. Antoine προτίθεται να ζητήσει τον επείγοντα έλεγχο των ποσών που το ομοσπονδιακό κράτος επιστρέφει κάθε χρόνο στις τοπικές αρχές της περιφέρειας της Βαλλονίας, ως αποδόσεις φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και φόρου ακινήτων, και τα οποία ποσά δεν έχουν αναθεωρηθεί εδώ και πάρα πολλά έτη, με αποτέλεσμα η ομοσπονδιακή κυβέρνηση να εξοικονομεί σημαντικά πρόσθετα κονδύλια.

Όπως επίσης ανέφερε στις 3 Απριλίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η περιφερειακή κυβέρνηση της Φλάνδρας συμφώνησε να κλείσει τον φετινό της προϋπολογισμό με δημοσιονομικό κενό ύψους πλησίον των 550 εκατ. € -αντί ισοσκελισμένου προϋπολογισμού που είχε αρχικά προβλέψει τον Σεπτέμβριο του 2014- καθώς και να μεταθέσει χρονικά κατά ένα έτος, το 2017, την επίτευξη δημοσιονομικής ισορροπίας. Το συνολικό ύψος της πρόσθετης προσπάθειας δημοσιονομικών εξοικονομήσεων για φέτος, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού θα ανερχόταν στα 880 εκατ. €, ενώ η περιφερειακή κυβέρνηση Bourgeois είχε ήδη προϋπολογίσει μέτρα εξοικονομήσεων ύψους 1,15 δις. €⁸. Σύμφωνα με την περιφερειακή κυβέρνηση της Φλάνδρας, η μη τήρηση του

⁸ Βλ. και σχετικό άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 69.

στόχου ισοσκελισμένου προϋπολογισμού φέτος οφείλεται κατά κύριο λόγο στον χαμηλότερο του αρχικώς αναμενόμενου ρυθμού ανάπτυξης και στις αποπληθωριστικές συνθήκες της οικονομίας (κόστος 512 εκατ. €) και κατά δεύτερο λόγο στα χαμηλότερα των αναμενόμενων έσοδα από το ομοσπονδιακό κράτος (κατά πλησίον των 400 εκατ. €). Όπως εκτίμησαν Βέλγοι οικονομικοί αναλυτές, με το ως άνω δημοσιονομικό κενό των 550 εκατ. €, η κυβέρνηση Bourgeois απομακρύνεται σημαντικά από τον στόχο της υλοποίησης του συμφωνηθέντος κυβερνητικού της προγράμματος.

Παραμπιπτόντως αναφέρουμε ότι στις 3 Απριλίου, ο αρμόδιος για το συνταξιοδοτικό σύστημα ομοσπονδιακός Υπουργός κ. Bacquelaire κατέθεσε στο υπουργικό συμβούλιο προσχέδια νόμων, μεταξύ των οποίων και νομοσχέδιο σχετικά με την αποφασισθείσα από την κυβέρνηση Michel αύξηση του γενικού ορίου συνταξιοδότησης στα 67 έτη⁹. Τα έτερα δύο προσχέδια νόμου αφορούσαν, σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, τις νέες αυστηρότερες προϋποθέσεις για πρόωρη συνταξιοδότηση, καθώς και την αναθεώρηση του ελαχίστου ορίου ηλικίας για την χορήγηση σύνταξης χηρείας. Σύμφωνα με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, βασικός στόχος δια της αύξησης των ορίων συνταξιοδότησης είναι να παραμένουν περισσότεροι άνθρωποι στην ενεργό εργασία επί μακρότερο διάστημα, ώστε να χρηματοδοτούνται πιο αποτελεσματικά οι μελλοντικές συντάξεις. Σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία, το ποσοστό απασχολούμενων άνω των 60 ετών σήμερα στο Βέλγιο ανέρχεται σε 23% έναντι ποσοστού 41% στην Ε.Ε., ενώ η μέση ηλικία αποχώρησης από την εργασία στο Βέλγιο είναι τα 59 έτη, έναντι μέσης ηλικίας αποχώρησης στα 63 έτη στην Ε.Ε. Σύμφωνα με τον κ. Bacquelaire, εάν παραμείνει έστω και ένα 30% των εργαζομένων σε καθεστώς ενεργούς εργασίας μέχρι τα 65 έτη ως αποτέλεσμα της αύξησης του γενικού ορίου συνταξιοδότησης, ο στόχος της κυβέρνησης

⁹ Βλ. και προηγούμενες σχετικές αναφορές μας και κυρίως στο άρθρο 10(ε) ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 70.

θα έχει επιτευχθεί. Οι αντιδράσεις των εργατικών συνδικάτων εξακολουθούν να είναι σφόδρα αρνητικές, ωστόσο σύμφωνα με τον αρμόδιο ομοσπονδιακό Υπουργό, «αν και η κυβέρνηση δεν πρόκειται να διαπραγματευθεί τις αρχές του νομοσχεδίου, είναι διατεθειμένη να διαπραγματευθεί με τους κοινωνικούς εταίρους τα επιμέρους ζητήματα που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο θα επιτευχθούν οι στόχοι αυτού, στο πλαίσιο της άρτι συσταθείσας εθνικής επιτροπής συντάξεων»¹⁰.

Τέλος, σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, στο πλαίσιο της νέας διασυλλογικής σύμβασης εργασίας για την διετία 2015-2016 προβλέπεται μικρή αύξηση του μέγιστου ποσού του επιδόματος σίτισης ("chèqueras") που παρέχουν οι εργοδότες στους υπαλλήλους τους. Η αύξηση αυτή, η οποία πρόκειται να τεθεί σε ισχύ από την 1.1.2016, εκτιμάται ότι θα κοστίσει πλησίον των 64 εκατ. € στο βελγικό κράτος, υπό μορφή ανάλογου με την αύξηση μεγέθους φορολογικών εκπτώσεων που αυτό θα παράσχει προς τις επιχειρήσεις που καταβάλλουν επίδομα σίτισης. Ο οικονομικός Τύπος σημείωσε ότι για το 2016, ο δημοσιονομικός προγραμματισμός της βελγικής κυβέρνησης προβλέπει συνολικά κονδύλια ύψους 160 εκατ. € για μειώσεις εργοδοτικών εισφορών με στόχο την στήριξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Σημειώνεται επίσης ότι στο Βέλγιο, περίπου 1,65 εκατ. εργαζόμενοι επωφελούνται σήμερα του συστήματος επιδομάτων σίτισης, ενώ τα συνολικά κονδύλια που δαπανώνται ετησίως για το εν λόγω σύστημα -που λειτουργεί ως μέσον τόνωσης της αγοραστικής δύναμης των πολιτών- φθάνουν πλησίον του 1,9 δις. €.

Προσωρινή λύση του ζητήματος υπερπτήσεων της μητροπολιτικής περιοχής Βρυξελλών: Από τις 2 Απριλίου, όπως ανέφερε ο βελγικός Τύπος, τέθηκε σε εφαρμογή moratorium στο σχέδιο υπερπτήσεων της μητροπολιτικής περιοχής των Βρυξελλών που είχε αποφασιστεί από την προηγούμενη κυβέρνηση Di Rupo, και το οποίο εφαρμόζοταν από τις 6 Φεβρουαρίου

¹⁰ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 87.

2014¹¹. Η εφαρμογή του moratorium σημαίνει πρακτικά ότι τα αεροσκάφη με προέλευση ή προορισμό το αεροδρόμιο των Βρυξελλών (Zaventem) θα ακολουθούν και πάλι τροχιές υπερπτήσεων περιφερειακά των Βρυξελλών, χωρίς να πετούν πάνω από κεντρικές περιοχές, όπως γινόταν στο διάστημα από τις αρχές Φεβρουαρίου του περασμένου έτους μέχρι σήμερα. Όπως έχουμε σημειώσει σε παλαιότερα ενημερωτικά δελτία¹², το επί 14 μήνες εφαρμοσθέν σχέδιο υπερπτήσεων κεντρικών περιοχών των Βρυξελλών, το οποίο υπήρξε πρωτοβουλία του αρμόδιου ομοσπονδιακού Υπουργού Μεταφορών της προηγούμενης κυβέρνησης (Melchior Wathelet) είχε προκαλέσει σωρεία αρνητικών αντιδράσεων από τον πολιτικό κόσμο και βεβαίως μεγάλη μερίδα των θιγόμενων πολιτών. Σύμφωνα με μελέτη του Πανεπιστημίου Βρυξελλών (Université Libre de Bruxelles – ULB), η εφαρμογή του moratorium περιορίζει τον αριθμό κατοίκων που εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα θορύβου από τις υπερπτήσεις από 450 σε 150 χιλιάδες. Η σημερινή αρμόδια για τις μεταφορές Υπουργός Jacqueline Galant, αφού τόνισε ότι το moratorium των υπερπτήσεων είχε αποτελέσει δέσμευση της κυβέρνησης Michel, υπογράμμισε ωστόσο ότι η επιστροφή στην προ της 6^{ης} Φεβρουαρίου 2014 κατάσταση αποτελεί απλώς προσωρινή λύση στο πρόβλημα της ηχορρύπανσης που προκαλεί το αεροδρόμιο, και ότι θα αναζητηθούν άμεσα περισσότερο δραστικές και μόνιμες λύσεις, μεταξύ των οποίων και δια της δημιουργίας της ανεξάρτητης αρχής ελέγχου θορύβων, που είχε εξαγγείλει η προηγούμενη κυβέρνηση.

Βελτίωση της αξιολόγησης του Βελγίου από τον Coface: Όπως ανέφερε στις αρχές Απριλίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ο μεγάλος διεθνούς εμβέλειας γαλλικός οργανισμός ασφάλισης πιστώσεων Coface αναβάθμισε πολύ πρόσφατα (26.3) την αξιολόγηση της βελγικής οικονομίας (όπως και της ολλανδικής), από A3+ σε A2. Όπως

¹¹ Βλ. και παλαιότερες σχετικές αναφορές μας, και κυρίως στα άρθρα 2, 1(η) και 6 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 64, 66 και 67, αντιστοίχως.

¹² Βλ. και προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, ιδιαίτερα σε άρθρα 4, 3, 2, 1(η), 6 και 1 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 55, 56, 64, 66, 67, 80, αντιστοίχως.

σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, τον περασμένο Ιανουάριο, ο Coface είχε αναβαθμίσει και πάλι την αξιολόγηση του Βελγίου από A3 σε A3+. Έτσι, το Βέλγιο ξαναβρίσκεται μεταξύ χωρών όπως οι Ολλανδία, Βρετανία, Αυστραλία και Ν. Κορέα που επίσης απολαμβάνουν αξιολόγησης A2¹³. Κατά τον Coface, το βελγικό πολιτικό τοπίο έχει καταστεί περισσότερο σταθερό και η κυβέρνηση εργάζεται προς την κατεύθυνση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, ενώ η ιδιωτική κατανάλωση, οι εξαγωγές και οι επενδύσεις συμβάλλουν θετικά στην ανάπτυξη και υπάρχει διαρκής μείωση των πτωχεύσεων. Ως θετικά στοιχεία του Βελγίου καταγράφονται επίσης από τον Coface το υψηλό επίπεδο ανάπτυξης της καινοτομίας, το χαμηλό επίπεδο εισοδηματικών ανισοτήτων και το υψηλό επίπεδο εξωστρέφειας της οικονομίας. Ως μοναδικό αρνητικό μακροοικονομικό στοιχείο που εμποδίζει την καλύτερη αξιολόγηση του Βελγίου αναφέρεται το υψηλό επίπεδο του δημοσίου χρέους του, άνω του 100% του ΑΕΠ σήμερα. Στην αξιολόγηση του Coface, το Βέλγιο συμπεριλαμβάνεται επίσης μεταξύ των λιγότερο ευάλωτων ανεπτυγμένων οικονομιών του ΟΟΣΑ, εκείνων με τις λιγότερες αδυναμίες και τις καλύτερες προοπτικές για την προσεχή δεκαετία, μαζί με τις Ολλανδία, Γερμανία, Ελβετία και Ν. Κορέα.

Υψηλότερα δημόσια έσοδα από ειδικούς φόρους καυσίμων το 2014: Όπως επισήμανε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στις 7 Απριλίου, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε το ομοσπονδιακό Υπ. Οικονομικών, οι ειδικοί φόροι επί των καυσίμων απέφεραν το 2014 στα κρατικά ταμεία 260 εκατ. € περισσότερα από ότι το 2013, ως αποτέλεσμα κυρίως της σημειωθείσας αύξησης του όγκου πωλήσεων καυσίμων, καθώς επίσης και της απενεργοποίησης –από 1.6.2014– παλαιότερης φορολογικής απαλλαγής για χρήση βιοκαυσίμων βελγικής προέλευσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα συνολικά κρατικά έσοδα από την είσπραξη ειδικών

¹³ Σημειωτέον ότι στην βαθμίδα αξιολόγησης A1 συγκαταλέγονται οι Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία, Χονγκ Κονγκ, Σιγκαπούρη και ΗΠΑ.

φόρων επί των καυσίμων ανήλθαν το 2014 στα 4,482 δις. €, αυξημένα κατά 6,16% έναντι του 2013. Η αύξηση του όγκου των πωλήσεων τόσο βενζίνης όσο και ντίζελ το 2014 εξηγείται από τον οικονομικό Τύπο ως αποτέλεσμα αφ' ενός της πτώσης των τιμών τους που ώθησε σε υψηλότερη κατανάλωση και αφ' ετέρου της εφαρμοσθείσας από τις αρχές του 2014 αύξησης των ειδικών φόρων καυσίμων στην γειτονική Ολλανδία. Τα οικονομικά δημοσιεύματα επισήμαναν ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση Michel δεν έχει αποφασίσει προς το παρόν να ενεργοποιήσει την εξαγγελθείσα πρόθεσή της για αυξήσεις στους ειδικούς φόρους καυσίμων¹⁴. Οι εν λόγω αυξήσεις θεωρητικά θα ξεκινήσουν να εφαρμόζονται από το προσεχές έτος.

Όπως έχουμε πάντως σημειώσει σε προηγούμενο ενημερωτικό δελτίο¹⁵, πρόσφατα εκφράζονται φόβοι από εκπροσώπους του κλάδου πετρελαιοειδών ότι τα φετινά κρατικά έσοδα από ειδικούς φόρους καυσίμων θα είναι αισθητά μειωμένα έναντι των περσινών, εξαιτίας της μείωσης των τιμών των καυσίμων.

4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, επιχειρηματικές ειδήσεις

Χρηματιστήριο Βρυξελλών: Ο βελγικός οικονομικός Τύπος ανέφερε ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους ο δείκτης BEL 20 του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών κατέγραψε άνοδο της τάξεως του 13,4%, ακολουθώντας την πορεία των διεθνών, και ιδιαίτερα των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων¹⁶, πραγματοποιώντας μάλιστα την καλύτερη τριμηνιαία επίδοσή του από το έτος 1998. Όπως μάλιστα υπογράμμισε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, σημαντική άνοδο κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους κατέγραψαν και οι μετοχές μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης.

¹⁴ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 10(δ) ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 70.

¹⁵ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 80.

¹⁶ Σημειωτέον ότι ο δείκτης Stoxx 600, ο οποίος συγκεντρώνει τις σημαντικότερες ευρωπαϊκές μετοχές, και ο οποίος κατά το περασμένο έτος είχε καταγράψει συνολική άνοδο 4,35%, στο πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους κατέγραψε άνοδο της τάξεως του 15,99%.

Θυμίζουμε ότι το 2014, η συνολική άνοδος του δείκτη του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών ήταν της τάξεως του 12,35%. Σύμφωνα με χρηματιστηριακούς αναλυτές, από τα τέλη του παρελθόντος έτους έχει σημειωθεί μία μετατόπιση επενδυτικών κεφαλαίων από τα αμερικανικά προς τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, η οποία ενισχύθηκε σημαντικά στις αρχές του τρέχοντος έτους, κυρίως εξαιτίας της έναρξης υλοποίησης εκτεταμένου προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης από την ΕΚΤ¹⁷.

Οι καλύτερες τριμηνιαίες επιδόσεις μετοχών εντός του δείκτη BEL 20 σημειώθηκαν από τις εταιρείες Delhaize (+39%), Bpost (+26%) και KBC (+24%). Από την άλλη πλευρά, πτώση κατέγραψαν οι αξίες των μετοχών των εταιρειών GDF Suez και Bekaert (από -5% εκάστη). Ο οικονομικός Τύπος κατέγραψε ωστόσο τις εξαιρετικές επιδόσεις ορισμένων μετοχών εταιρειών μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης, μεταξύ των οποίων οι IBA (βιοτεχνολογική, +67%), Resilux (βιομηχανία πλαστικών, +54%), Picanol (υφαντικές μηχανές και τεχνολογία για τον κλάδο κλωστοϋφαντουργίας, +53%), Melexis (υπηρεσίες τεχνολογίας ειδικευμένες στον κλάδο αυτοκινητοβιομηχανίας, +48%) και Tessenderlo (κλάδος χημικών-πλαστικών, +27%).

Επίσης, ο βελγικός οικονομικός Τύπος, βασιζόμενος σε εκτιμήσεις οικονομικών και χρηματιστηριακών αναλυτών, ανέφερε στις αρχές Απριλίου ότι κατά τα τελευταία έτη μεγάλο μέρος των βιομηχανικών επιχειρήσεων που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών απολαμβάνουν αυξημένων επιπέδων ταμειακών εισροών, με αποτέλεσμα πλησίον του ενός τρίτου εξ αυτών να διαθέτουν σήμερα υψηλότερα επίπεδα ταμειακής ρευστότητας (διαθεσίμων) από ότι είναι το επίπεδο του δανεισμού τους. Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε ο οικονομικός Τύπος, τα συνολικά λειτουργικά κέρδη των εισηγμένων στο βελγικό χρηματιστήριο βιομηχανικών εταιρειών σημείωσαν το 2014 πρόοδο της τάξεως του 2%, ανερχόμενα σε 16,6 δις. €,

¹⁷ Βλ. και σχετικές προηγούμενες αναφορές μας, με πλέον πρόσφατες αυτές των άρθρων 2 και 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 86.

ενώ ο συνολικός κύκλος εργασιών τους σημείωσε άνοδο 2,3% και ανήλθε σε 119 δις. € και το μέσο περιθώριο κέρδους τους παρέμεινε σταθερό στο 14,3%. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, αρκετές επιχειρήσεις αξιοποιούν τις υψηλές ταμειακές τους εισροές για αποπληρωμή σημαντικού μέρους των χρεών τους. Η υπολειπόμενη ρευστότητα των επιχειρήσεων διοχετεύεται κυρίως σε αυξήσεις των διανεμόμενων προς τους μετόχους μερισμάτων, καθώς και σε επενδύσεις με σκοπό την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους και την μεγέθυνσή τους, δεδομένου ότι τα επιτόκια σε διεθνές επίπεδο είναι και κατά πάσα πιθανότητα θα παραμείνουν εξαιρετικά χαμηλά στα αμέσως προσεχή χρόνια, ενώ ταυτόχρονα οι επιχειρήσεις είναι πολύ προσεκτικές σε κινήσεις εξωτερικής επέκτασης και εξαγορών, αξιολογώντας τις ως σχετικά επικίνδυνες ακόμη, με βάση την διεθνή οικονομική συγκυρία. Κεντρικό συμπέρασμα των ως άνω εκτιμήσεων είναι ότι καθώς τα χρόνια της οικονομικής κρίσης οι βελγικές βιομηχανικές επιχειρήσεις κατόρθωσαν να διαχειριστούν πολύ αποτελεσματικά, να χαλιναγωγήσουν και εξορθολογήσουν τα κόστη τους, η παραμικρή σήμερα –που το οικονομικό και επιχειρηματικό κλίμα έχει ελαφρώς βελτιωθεί- επανάκαμψη των πωλήσεων και αύξηση των ταμειακών τους εισροών έχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα στα επίπεδα κερδοφορίας τους.

Στις 7 Απριλίου, αμέσως μετά την τετραήμερη αργία του καθολικού Πάσχα, ο δείκτης BEL 20 του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών υπερέβη το κατώφλι των 3.800 μονάδων, φθάνοντας στο υψηλότερο επίπεδο του από τον Μάιο του 2008. Ο δείκτης έκλεισε συγκεκριμένα στις 3.839,11 μονάδες έχοντας σημειώσει ημερήσια άνοδο της τάξεως του 1,74%, υποστηριζόμενη κυρίως από την άνοδο των μετοχών των εταιρειών GDF Suez (κλάδος ενέργειας, +4,84%), UCB (φαρμακευτική, +4,02%) και Colruyt (λιανεμπορική αλυσίδα, +2,79%), ενώ όλες οι μετοχές του δείκτη κινήθηκαν ανοδικά.

Η βελγική βιοτεχνολογική Cardio3 BioSciences προετοιμάζεται για είσοδο στο χρηματιστήριο Nasdaq: Όπως επισήμανε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στις αρχές

Απριλίου, η βελγική βιοτεχνολογική εταιρεία Cardio3 BioSciences, η οποία είναι ήδη εισηγμένη στα χρηματιστήρια Βρυξελλών¹⁸ και Παρισιού, πρόσφατα ενέβασε στην αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (Securities and Exchange Commission – SEC) δελτίο (prospectus) εν όψει της αρχικής δημόσιας προσφοράς (IPO) της μετοχής της στο αμερικανικό χρηματιστήριο Nasdaq. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, η ακριβής χρονική στιγμή, ο αριθμός των μετοχών και το ύψος της εν λόγω IPO δεν έχουν ακόμη γίνει γνωστά, ωστόσο χρηματιστηριακές πηγές εκτιμούν ότι το ύψος της θα είναι σημαντικά υψηλότερο από εκείνο της πρόσφατης επιτυχούς ιδιωτικής τοποθέτησης που πραγματοποίησε η εταιρεία στο Χρηματιστήριο, από την οποία αντλήθηκαν κεφάλαια 32 εκατ. €¹⁹. Σύμφωνα με την διοίκηση της Cardio3 BioSciences, η εισαγωγή της μετοχής της στο χρηματιστήριο Nasdaq αναμένεται να αποφέρει σημαντικότερη προβολή του ερευνητικού και κλινικού έργου της επιχείρησης στις ΗΠΑ, και βεβαίως σημαντική χρηματοδοτική στήριξη προκειμένου να επιτύχει την μακροπρόθεσμη στρατηγική της επέκτασης και διεξόδου στην αμερικανική αγορά. Η Cardio3 BioSciences ειδικεύεται σε πρωτοποριακά προϊόντα αντιμετώπισης καρδιακών νόσων, αλλά και σε κυτταρικές θεραπείες κατά διαφόρων μορφών καρκίνου.

Βελγικές επιχειρήσεις προσβλέπουν σε είσοδο των μετοχών τους σε χρηματιστηριακές αγορές των ΗΠΑ: Με την ευκαιρία της σκοπούμενης εισόδου της μετοχής της Cardio3 BioSciences στο Nasdaq, ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε και σε παραδείγματα άλλων βελγικών εταιρειών, κυρίως του κλάδου βιοτεχνολογίας, οι οποίες είτε έχουν ήδη πραγματοποιήσει ανάλογα εγχειρήματα (όπως η ναυτιλιακή Europan στο Χρηματιστήριο Ν. Υόρκης), ή προσβλέπουν σε υλοποίηση ανάλογων εγχειρημάτων (όπως η βιοτεχνολογική Galapagos στο Nasdaq). Σύμφωνα με χρηματιστηριακούς

¹⁸ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 7(δ) ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 29

¹⁹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 85.

αναλυτές, οι βελγικές βιοτεχνολογικές εταιρείες, όπως και βιοτεχνολογικές εταιρείες από άλλες χώρες, ελκύονται ιδιαίτερα από τις αμερικανικές χρηματιστηριακές αγορές δεδομένου ότι τους εξασφαλίζουν υψηλότερο επίπεδο αναγνωρισιμότητας – κυρίως από χρηματιστηριακούς μεσίτες – καθώς επίσης τους προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες να αντλήσουν κεφάλαια, να αναπτυχθούν και να αυξήσουν την περιουσιακή τους θέση, αλλά και να επωφεληθούν των πλεονεκτημάτων που προσφέρει μία διπλή παρουσία (double listing) στην Ευρώπη (συγκεκριμένα στο EURONEXT για τις βελγικές επιχειρήσεις) και στις ΗΠΑ (Χρηματιστήριο Ν. Υόρκης και Nasdaq).

Οι βελγικές εταιρείες του κλάδου τηλεπικοινωνιών Telenet και Nethys ετοιμάζονται να εξαγοράσουν την εταιρεία κινητής τηλεφωνίας Base: Όπως ανέφεραν οικονομικά δημοσιεύματα στις αρχές Απριλίου, ο μεγαλύτερος πάροχος ευρυζωνικών καλωδιακών υπηρεσιών στο Βέλγιο, φλαμανδική Telenet, και η Nethys, θυγατρική της διαδημοτικής αναπτυξιακής επιχείρησης της Λιέγης και ιδιοκτήτρια της βαλλονικής εταιρείας τηλεπικοινωνιών Voo, ετοιμάζονται να εξαγοράσουν την εταιρεία κινητής τηλεφωνίας Base, που είναι ο τρίτος μεγαλύτερος πάροχος κινητής τηλεφωνίας στο Βέλγιο, πίσω από τις Proximus (Belgacom) και Mobistar (θυγατρική της Orange). Σημειώνουμε ότι η Base είναι θυγατρική της μεγάλης ολλανδικής τηλεπικοινωνιακής εταιρείας KPN. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, τα οποία επικαλούνται εμπιστευτικές πηγές, οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των προαναφερθεισών πλευρών για την εξαγορά της Base βρίσκονται σε αρκετά προχωρημένο στάδιο, δεν αποκλείεται ωστόσο να εμπλακεί τελικά και κάποιος τηλεπικοινωνιακός πάροχος από το εξωτερικό στην εν λόγω εξαγορά, καθώς η μητρική εταιρεία KPN συζητά και με ορισμένους άλλους ενδιαφερόμενους. Ο οικονομικός Τύπος επισήμανε επίσης νομικής φύσεως προβλήματα που θα έθετε μία τέτοιου είδους εξαγορά, καθώς η φλαμανδική Telenet χρησιμοποιεί σήμερα τις υπηρεσίες του δικτύου κινητής τηλεφωνίας του δεύτερου μεγαλύτερου παρόχου του

Βελγίου, της Mobistar. Εκτίμηση ορισμένων ειδικών του κλάδου τηλεπικοινωνιών είναι επίσης ότι πίσω από το σενάριο του ενδιαφέροντος εξαγοράς της Base κρύβεται στην πραγματικότητα το ενδιαφέρον της Telenet για πλήρη εξαγορά της εταιρείας Mobistar, δηλαδή του δεύτερου μεγαλύτερου παρόχου υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στο Βέλγιο. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, καμία από τις εμπλεκόμενες πλευρές δεν σχολίασε την εν θέματι φημολογία, καθώς το ζήτημα της πώλησης της Base παραμένει προς το παρόν ανεπίσημο.

Η βελγική εταιρεία σιδηροδρόμων τρίτη περισσότερο επιδοτούμενη στην Ευρώπη: Σύμφωνα με αναλυτική μελέτη που εκπονήθηκε στα τέλη του 2014 στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης της σιδηροδρομικής αγοράς (Rail Market Monitoring Scheme – RMMS), η βελγική εταιρεία σιδηροδρόμων (SNCB) κατέχει την τρίτη θέση σε ευρωπαϊκό επίπεδο από πλευράς ύψους κρατικών χρηματοδοτήσεων που απολαμβάνει. Οι υπολογισμοί της εν λόγω μελέτης, που έγιναν σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο επί τη βάση στοιχείων του έτους 2012, καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι η SNCB απολαμβάνει κρατικής χρηματοδότησης ύψους περίπου 12 € ανά χιλιόμετρο που διανύεται από σιδηροδρομικό συρμό, πίσω από τους λουξεμβουργιανούς σιδηροδρόμους (CFL) που απολαμβάνουν κρατικής χρηματοδότησης περίπου 18 € και τους γαλλικούς που απολαμβάνουν χρηματοδότησης ύψους περίπου 17 € ανά χιλιόμετρο. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η διοίκηση της SNCB, αν και αρνήθηκε να σχολιάσει επίσημα τα ανωτέρω στοιχεία, εξέφρασε ωστόσο επιφυλάξεις ως προς την ακρίβειά τους, επισημαίνοντας ότι η φθίνουσα κρατική επιχορήγηση προς την εταιρεία, ύψους λίγο άνω του 1 δις. € το 2015, κατευθύνεται βασικά προς πληρωμή δικαιωμάτων χρήσης του δικτύου στην διαχειρίστριά του Infrabel (ύψους 637,2 εκατ. € το 2014) και στην διατήρηση ανταγωνιστικών ναύλων²⁰. Επίσης, η

²⁰ Σημειώτέον ότι το 2014 τα έσοδα από πωλήσεις εισιτηρίων σιδηροδρομικής μεταφοράς ανήλθαν για

διοίκηση της SNCB υποστήριξε πως τα οικονομικά της εταιρείας διέπονται από πλήρη διαφάνεια, σε αντίθεση με αρκετές άλλες ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και ότι η εταιρεία επενδύει η ίδια σημαντικά κεφάλαια για ανανέωση και επέκταση του σιδηροδρομικού στόλου της, ενώ σε πολλές χώρες η ανανέωση αυτή διενεργείται από κονδύλια άλλων φορέων και συνεπώς δεν βαρύνει τις σιδηροδρομικές εταιρείες.

Επιπτώσεις για το Βέλγιο της μεγάλης εξαγοράς στον κλάδο ταχυμεταφορών, της ολλανδικής TNT Express από την αμερικανική FedEx: Στις 8 Απριλίου, ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στην επικείμενη μεγάλη εξαγορά στον κλάδο υπηρεσιών ταχυμεταφορών, της ολλανδικής TNT Express (4^η μεγαλύτερη παγκοσμίως) από την αμερικανική FedEx (2^η μεγαλύτερη παγκοσμίως στον κλάδο). Η εν λόγω αποφασισθείσα εξαγορά της τάξεως των 4,4 δις. €, σε συνέχεια της αποτυχημένης το 2012-2013 ανάλογης προσπάθειας εξαγοράς της TNT από την μεγαλύτερη παγκοσμίως εταιρεία ταχυμεταφορών, αμερικανική επίσης UPS²¹, δημιουργεί εύλογες ανησυχίες στο Βέλγιο όσον αφορά τις επιπτώσεις της στις θέσεις απασχόλησης των δύο εταιρειών στην χώρα. Ο βελγικός οικονομικός Τύπος ανέφερε συγκεκριμένα ότι στο πλαίσιο της εξαγοράς πρόκειται να εκχωρηθούν οι αερομεταφορικές δραστηριότητες της TNT, βασικό κέντρο των οποίων είναι η Λιέγη, καθώς και ότι ο βελγικός όμιλος CMB²² είναι κατά πάσα πιθανότητα ενδιαφερόμενος να τις αγοράσει. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, οι FedEx και TNT Express

---

την SNCB στα 937,4 εκατ. €. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε πρόσφατα ο διευθύνων σύμβουλος της SNCB, Jo Coppi, στην δεκαετία 2004-2014 οι χρεώσεις της σιδηροδρομικής εταιρείας αυξήθηκαν μόλις κατά 6,2%, μη συνυπολογιζομένων των μεταβολών στο επίπεδο πληθωρισμού.

²¹ Βλ. παλαιότερες αναφορές μας σε άρθρα 15 και 12 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 6 και 14, αντιστοίχως.

²² Πρόκειται για σημαντικό ναυτιλιακό όμιλο, με θυγατρική στον κλάδο των υπηρεσιών αερομεταφορών (ASL Aviation), ο οποίος είχε δραστηριοποιηθεί στην συγκεκριμένη κατεύθυνση εξαγοράς της TNT Airways και την εποχή που επέκευτο η εξαγορά της TNT από την UPS, φθάνοντας μάλιστα μόλις ένα βήμα πριν από αυτήν.

απασχολούν στο Βέλγιο περίπου 3.000 εργαζόμενους, ενώ θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι ο αερομεταφορικός διαμετακομιστικός κόμβος της Λιέγης, από τους σημαντικότερους της TNT στην Ευρώπη και ο οποίος απασχολεί 400 περίπου άτομα, πρόκειται να διατηρηθεί σε λειτουργία και μάλιστα να ενισχυθεί. Αντιθέτως, κινδύνους διαβλέπει ο βελγικός οικονομικός Τύπος για κατάργηση της έδρας της βελγικής θυγατρικής της FedEx στις Βρυξέλλες, η οποία διαχειρίζεται τις ευρωπαϊκές δραστηριότητες του ομίλου και απασχολεί περισσότερα από 400 άτομα, καθώς όπως έγινε γνωστό η ευρωπαϊκή έδρα των FedEx-TNT Express μετά την ολοκλήρωση της εξαγοράς θα βρίσκεται στην Ολλανδία. Όπως σημείωσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η εξαγορά της TNT Express από την FedEx αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του προσεχούς έτους, αφού προηγουμένως εγκριθεί από τις ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού.

Ματαίωση παραγγελίας βελγικού δορυφορικού συστήματος από την κυβέρνηση του Βιετνάμ: Ο βελγικός οικονομικός Τύπος σημείωσε στις 9 Απριλίου την ματαίωση από πλευράς βιετναμικής κυβέρνησης συμβολαίου αξίας 63 εκατ. € με την βελγική εταιρεία από την Λιέγη Spacebel – η οποία ηγείτο βελγικής κοινοπραξίας – για αγορά συστήματος δορυφορικής παρατήρησης ("VNREDSat-1b"), η παράδοση του οποίου θα πραγματοποιείτο το 2017 και το οποίο θα παρέμενε σε λειτουργία για τουλάχιστον 5 έτη. Η υπογραφή του συμβολαίου είχε λάβει χώρα στις 20 Ιανουαρίου 2014 στο Ανόι²³, παρουσία του τότε αντιπροέδρου της βελγικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης και Υπουργού Οικονομίας κ. Vande Lanotte και του βιετναμέζου ομολόγου του. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, η ματαίωση του συμβολαίου από την κυβέρνηση του Βιετνάμ συνέβη εξαιτίας προβλημάτων στις διαπραγματεύσεις για δανεισμό του Βιετνάμ από βελγικές τράπεζες προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η αγορά του μικροδορυφορικού συστήματος. Ο οικονομικός Τύπος επισήμανε ότι η

---

²³ Βλ. και σχετικό άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 47.

βιετναμική κυβέρνηση αποφάσισε να επαναπροκηρύξει τον σχετικό διαγωνισμό, ειδοποιώντας επίσημα την βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Κατά τα δημοσιεύματα, η απογοήτευση από πλευράς κοινοπραξίας υπό την Spacebel για την ματαίωση του συμβολαίου υπήρξε μεγάλη, όχι τόσο λόγω των αρνητικών οικονομικών της επιπτώσεων, αλλά κυρίως λόγω της απότομης διακοπής της πορείας μεγέθυνσης των εταιρειών της κοινοπραξίας, που είχαν ήδη ξεκινήσει την ανάπτυξη του συστήματος.

5. Ρεκόρ πτωχεύσεων στο Βέλγιο τον Μάρτιο

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε στις 2 Απριλίου η εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, η οποία παρακολουθεί σε συστηματική βάση τις πτωχεύσεις στο Βέλγιο, τον Μάρτιο τρέχοντος έτους σημειώθηκε μεγάλη άνοδος των πτωχεύσεων στην χώρα, της τάξεως του 6,6% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2014. Ο αριθμός των πτωχεύσεων στο Βέλγιο τον περασμένο Μάρτιο ανήλθε σε 1.174, που αποτελεί ιστορικό ρεκόρ για τον συγκεκριμένο μήνα του έτους. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Graydon, οι σημαντικότερες αυξήσεις των πτωχεύσεων σημειώθηκαν στις περιοχές Βρυξελλών, Αμβέρσας και Turnhout (στην περιφέρεια της Φλάνδρας). Πάντως, η εταιρεία δεν αξιολογεί τον ανωτέρω υψηλό αριθμό πτωχεύσεων ως αποτέλεσμα χειροτέρευσης της οικονομικής συγκυρίας, αλλά κυρίως μεταβολών στην εγχώρια νομοθεσία και συγκεκριμένα στο δίκαιο εταιρειών²⁴.

Πάντως, τα στοιχεία της Graydon για το τρίμηνο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2015 εμφανίζουν μείωση του αριθμού πτωχεύσεων σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014, κατά 4,33%, στις 3.007 πτωχεύσεις. Κατά το πρώτο τρίμηνο τρέχοντος έτους οι πτωχεύσεις μειώθηκαν κατά 6,4% στην Φλάνδρα (και ανήλθαν σε 1.472) και κατά 8,2% στην Βαλλονία (ανερχόμενες σε 932), ενώ αντιθέτως

αυξήθηκαν κατά 7,4% στις Βρυξέλλες (φθάνοντας τις 581). Η αύξηση των πτωχεύσεων στις Βρυξέλλες αφορούσε το πρώτο τρίμηνο τρέχοντος έτους κυρίως τους κλάδους μαζικής εστίασης (horeca), κατασκευών και επιχειρηματικών υπηρεσιών. Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία για το σύνολο του Βελγίου, ο αριθμός των θέσεων εργασίας που απειλούνται εξαιτίας των πτωχεύσεων κατά το πρώτο τρίμηνο του 2015, ανέρχεται στις 6.201, μειωμένος κατά 17% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2014.

²⁴ Και πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά το καθεστώς χρονικής συνέχειας των επιχειρήσεων, καθώς και τα τέλη εγγραφής τους στα εμπορικά και επιχειρηματικά μητρώα.

ΠΗΓΕΣ:

1. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
2. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette), Coface: "Quarterly updated country risk and business environment assessments", 26.3.2015
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
5. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon